

КЪМР-НИ БАШЧЫСЫ «Интернет аманлыкчылаага къажу кюрешни бек къыйматлы амалыды, аны жалаңда профессионалла бардырырга керекдиле»

Тюнеке КЪМР-ни Башчысы Юрий Кокос Терроризме къажу комиссиясы кезиуну жыйлыуун бардырганды. Анда АТК-ни алгынны кенештеринде чыгарылган эсертуне къошлуу тоолтуруу сюзолгенди. Алай по-восткага кичерден алга, жыйылганла бу конюде Санкт-Петербургда теракта белгилени бир минут шумсуз туруп эсертенди-

ден барады. Юрий Александрович, аны ача, транспортта жамауат тынчыкны саклау артыкда мағаналы иш болганын чертгенди. «Аны уа Санкт-Петербургда жарысу да кергозгенди. Къоркуусулукну жалчыту тын иш болмаганын барыбыз да ити анылабыз, алай аны саклау, власть органла да былай къуж ишлени болдумас ючюн, къолубуздан келгени этерге борчлубуз», - дегенди.

Республиканы Башчысы Санкт-Петербургда терактын этген атам тоаушдырылганын чертип, къыска заман, аны ичинде анга болушанла да ачыккыларкъыларна ышанганын айтканды. «Бизде терак бир заманда да этилик тийюеню деп ышаныш алуурча жер да жокду. Аны ючюн а битеу кичле да анга къажу биригирге борчлубуз, ол санда къырраланы араларында байламлыкла да керекдиле. Терроризмин чеклери, милети, дини да жокдула. Бу адамла былай къуж ишлени къалай этгенирин анылаган да къыйынды», - деген белгилегенди.

Бу тема бююк нек сюзолгенин анылап, Юрий Кокос республиканы халкыны къоркуусулукну тынчыгыryn саклауга да башындан къарарга жаратканын чертгенди. «Хаяу, бююкнен дерти кепт мағаналы жумушла тоолтурулганды, бандит къауула жок этилгенди. Алай биз кеси алыбызда, башха халкыдан айрылып жашамайбыз. Адамларбызны тынчыкларынын саклауу онычтенде, АТК-да этилен эсертуне тын барысын да тоолтурурга борчлубуз», - деп къошканды Юрий Кокос.

Ызы бла былтыр АТК-ны 31 мартада болган жыйлыуунда чыгарылган 3-нчи номерли бююк къалай тоолтуруу жанына къаралганды. Анда сев транспортта эм транспорт инфраструктурада терроризмге кырау мадарлары юслеринден барады. Юрий Кокос бир ненча жыл мындан алгга 1-чи номерли автовокзалга киргенини тийтунде хайырланган орудувание сатып алырга федерал арадан 21,4 миллион сом белюнгенин эсертди, ол орнатылганын бла къалганын билгирге сойгенди. Доклады айтканды, орудувание келтирилгенди, алай ол бир конюно да ишлемгенди. Бююкнюнде уа ол банкрот халга жетген «Нальчикавто-транс» предпритияны мелигинде болганын билдирип, аны «Каббалкавотранс-1438» ГУП-га къайтарырга болушукну тилгенди. Юрий Кокос премьер-министр Мусулканы Алийге эмда право нызамны саклауучу эм надзор тоолтуруу оргнанын келечилерине бу вопросу тийтп, орудувание къайда болганын, ол нек ишлемгенин ачыккълау бурдырганды.

«Аэрокомплекс» чекленген жууаплыкы болган оштен директору Аслан Ортанов а, «Нальчик» аэропортта халкыны къоркуусулукну жалчыту жаны бла мадарлары юслеринден айта, иш планга кере тоолтурулганын чертгенди. Ан санда жангы аэровокзалны къурулушунда право нызамны саклау жаны бла тийишли жумушла тама-

ланадыла. Доклады айтканды, сора уа аэропортта къоркуусулукну саклауу кебетирге оную этилгенди. Мекямы тийресинде орнатылган 12 видеокамера да «Къоркуусулук республика» системага къошулгандыла. Бююкнюнде уа вокзалга кирген жерде шлагбаум орнатуу жаны бла мадарла этилгенди. Доклады айтканды, предпритияда къоркуусулукну жалчыту жаны бла битеу жорукланы тоолтуруу ючюн 2 миллион сом керекди.

Юрий Кокос бир ненча жыл мындан алгга 1-чи номерли автовокзалга киргенини тийтунде хайырланган орудувание сатып алырга федерал арадан 21,4 миллион сом белюнгенин эсертди, ол орнатылганын бла къалганын билгирге сойгенди. Доклады айтканды, орудувание келтирилгенди, алай ол бир конюно да ишлемгенди. Бююкнюнде уа ол банкрот халга жетген «Нальчикавто-транс» предпритияны мелигинде болганын билдирип, аны «Каббалкавотранс-1438» ГУП-га къайтарырга болушукну тилгенди. Юрий Кокос премьер-министр Мусулканы Алийге эмда право нызамны саклауучу эм надзор тоолтуруу оргнанын келечилерине бу вопросу тийтп, орудувание къайда болганын, ол нек ишлемгенин ачыккълау бурдырганды.

«Аэрокомплекс» чекленген жууаплыкы болган оштен директору Аслан Ортанов а, «Нальчик» аэропортта халкыны къоркуусулукну жалчыту жаны бла мадарлары юслеринден айта, иш планга кере тоолтурулганын чертгенди. Ан санда жангы аэровокзалны къурулушунда право нызамны саклау жаны бла тийишли жумушла тама-

Ахыры 2-чи бетдеди.

Сабийлени сейирлерин жалчытыуга къажу спортну онгларын толурак хайырларырга

КЪМР-де 2012-2017 жыллада Сабийлени сейирлерин къорулууну стратегиясын жашауду бардыруу жаны бла советин жыйлыуунда къыйын суругун балагага къаллай болушук этилени эмда культура, спорт учредженила документин чеклериинде къаллай жумушла тамагалыкналары сюзолгенди. Кенгешин премьер-министр Мусулканы Алий бардырганды.

Биринчиден, салуук саклау министр Светлана Расторгуева севшгенди. Ол бирдигенича, сабийлени палиитие болушук бериню салуук саклаууну битеудини организациасы меди-ко-социальной ишни энчи эм артыкда мағаналы белюмоне санайды. Къабарты-Малкъарда уа ара нерв системалары бузулган, онкологилары, башха къыйын аурулары болган саклау баллагага «Сабийлени ююк» къырал учредженинда хосип къуралганды, анда 5 жер барды. «Ала ауруларынын унутура, кесирин юйлериинде сунарча битеу мадарла этилгенди. Медицина, психология, социальной жаны бла да болушук бериледи», - дегени министр.

Хосисде турган пиче пациентлени ата-аналары бла да энчи иш бардырылады. «Жарысуга, бизни миллет адамларыбыз башхадан болушук тилеге уылган этиде. Аны ючюн, къууылгага жыйлык, спорту гимнастика, ароматерия болушуклары орунуна хар тишериуу бла да специалистте энчи ишлейди, алгага психология болушук бериледи», деп чертени доклады.

Учредженида «Социальной передичка» деген программа да тоолтурулады. Ол ауругун сабийин жуукларыны келерин кетюру мурат бла къуралганды. «Баласы ауруганын кетюрген бек къыйынды, бирде уа аны хатасында кюрле чачылыла да къаладыла. Алай чекте жетмез ючюн а, белюмю специалистлери сабийни жумушларын та-

мамлауу толуслуу кесирине алып, ата-аналага солурга оны бериледи», деп билдиргенди министр.

Дагыда сабий юйюргенди айрымлай, жууклары бла байламлыкла жюрюрге онг болганы да аны халыны игилениуне себеллик этеди. Аны ючюн а ата-аналага салуук саклау учредженида тургуу чырмаула, тыйгычла жокдула.

Сабийин, къыйын ауруганына, аны емюру къыска болганына да къарай, жашаудан зауклык табарга, айнырга, ойнарга битеу онглары болурга тишилгенди. Жарысуга, ала аналарыны балаларына байрамла къурага къарулары, заманлары да жетпейди. Бу ишде уа медиклени волонтерла улуу болушук этиде. Учредженины жаш адамла терк-терк жоклайдыла, ала гичте пациентлени, жуукларына да торло-торло оюмла, къуачуна, байрамла къураудула.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Инвестиция халны игилендириу керексиз тыйгычланы кетериуден башланады

Россей Федерацияны субъектлеринде инвестиция болууну кергозген Миллет рейтингни бардырырга хазырлануу эмда КЪМР-де инвестиция болууну игилендириу, ити сунулануу синдириу жаны бла правительстволу комиссияны кенгеш болганды озгөн ийикте. Аны ишине республиканы Провительстволу Башчысы Юрий Кокос, экономиканы айытуу министр Рахманлы Борис, талай министрваланы, ведомстволаны, район администрациаланы таматарлы да къышхандыла.

Былыр июль айда Ярославль шашада Къырдын советин президиуму бла Консултатив комиссияны бириген кенгеш бардырылганди. Анда регионланы инвестицияла жаны бла онгларын келечилериню юсюнден севшчилгенди. Бу ишни тамамул умудне не борчла тоолтурурга керек болганын белгилегенди, ала аны тизмеси бла РФ-ни Президенти да шагырайленгенди. Ызы бла ол озган жылы ахырында онки сферадан къайсы-

ларын къолга алырга кереклисиню юсюнден бурдук эттени. Хар субъектин да аны шендою халыны ачыккълау энчи профили жарашдырылганды, бу жылы ахырына дерти игилендириу керек белюмлер да тура этилгенди. Аны себелликте ол жаны бла халыны ачыккълау болуук эм ити сунула да кергозюлгенди. Бу ишни барыны да баш мағанасы регионда пиче инвестиция болууну къурау бла байламлы.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ТОБЕЩИУ Баш тема — Шимал Кавказын регионларында ырахатлыкны эмда миллетле аралы келишулюкню кючлендириу

Россей Федерацияны Президентини Шимал-Кавказ фрегидени Шимал-Кавказ фрегидени Онег Белавенцев кесини Пятигорскда резиденциянда Халкыла аралы керек ассоциацияны (МЧА) президенти Хаути Сохроков бла тобошгенди. Ушакны кезуанда СКФ-нун регионларында ырахатлыкны эмда миллетле аралы келишулюкню кючлендириу амаллары сюзолгенди, къауылганы жолларын кесере, ала миллетле эмда динле аралы халлага кичмеча этерге кереклисиню юсюнден айтылганды. Есюп келген тлюно адеп-къылыкка, патриот иретле юйретиле, жаш адамлары наагетле радикал келечилерю ючюн профилактика кенчи кючлендириу энчи эс бурулганды.

«Власть оргнаны бла миллет-маданит организациаланы араларында байламлыклары тап къурууну, Шимал Кавказда ырахатлыкны кючлендириу ючюн жамуат-политика жашауга тюз негити битеу кочкени къошууну мағанасы бек улпуду, деп белгилегенди Онег Белавенцев. «Жамауат оргнанизацияны ишлери да халкыны биригидируе, бизни кеп миллети Ата журтубуз – Россей – жашнар ючюн аны

кыралгынын кючлендириуе бурунгула керекдиле.

Хаути Сохроков МЧА-ны баш мураптары бла борчлары черес халкыны жангыртуу, маданит, ниет жаны бла андан ары айналуу, миллетле аралы ырахатлыкны кючлендириу болганына ышандырганды. Ассоциация жашауда бардырганы эмда себеллик этген проекте бла да шагырайленгенди.

Тюбешуде миллет организациаланы ишлерины чырмау этген сунулауны, ала ны кетери амалланы да сюзолгенди, мындан ары да бирге ишлерге келишгенди.

ПРОМЫШЛЕННЬ Иш да къураланды, табиыгъат да сакъланады

Урбан районда къагыт чыгарганын фабрика ишлен башлаганын жыйдан артык болды. Герменчик эли тийресинде предпритие къагыт кырганын къуылганы да хайырланады. Ол табиыганы тазалай саклауга да мағаналы къошумладыла.

Бир талай жылы ичинде мында жалаңда картон жарашдырганды эмда чыгаргандыла. Ол кеп торю белюмде хайырланды. Алай алуучуланы сейирлерин бурю ючюн, ишни жангытырга, шендою амалланы синдириге да керекди. Ол умутла бла уа аны къагыт чыгарып башларга оную этилгенди.

Аны ючюн, кеп кюрорчла этил, технологияны игилендириу тошгени. Предпритияны башчысы Джамбулат Эрханов ол къоронла къыйматлы болганын белгиледи. Энди жангы продукцияны сурат улуу болганы себелли аны Грузия, Армения, Азербайджан да аладыла: ишден файда чыгады.

Быйыл Экологияны жылында, Россейде табиыганы къорулау бла байламлы кеп жумушла этилгенди. Бу фабрика да алгга мағаналы юлюш къошды. Урванчыла картонну неда къагытны къалган – къуылганын жыйдыла, тазалыкны жалчытадыла. Ызы бла аладан тынгылы продукция жарашдырылады.

Андан сора да, пластмассаны, полиметаллени кеп жумушла этилгенди да толу хайырланадыла. Аладан агач-полимер композит жарашдырылады. Андан къурулуш ишле бардырганды бек керекли материал болды.

Фабрикада ыза толу кюч бла ишлейди, бир айга минг тоннадан артык эски къагыт хайырландыла. Ол а терекле асылы халда къылымизине себеллик этеди. Алай бла, производствону ишин бардыра, табиыганы саклауга да къошумчулык этилди.

БАЙСЫЛАНЫ Марзипт.

Къырапалитог аттестация Экзаменлени болжаллары белгиленисевириле

2017 жылда Къырал итог аттестация (ГИА) Бир къырал экзамены (ЕГЭ), мурдоу къырал экзамены (ОГЭ), асар къырал экзамены (ВЭ) формасында РФ-чи Билим беруу эм илму иштериню энчи КЪМР-ни Билим беруу эм илму, жаш тлюно ишлери жаны бла министрстволуу норматив документлени тийишлиликте бардырылды.

Экзамен кампания информация бла жалчытылганды. Окуу учреджениланы башчылары орунбасорлары бла ГИА-ны 9-чу, 11-чи классада бардыруу юсюнден кенеш болды. Школада да тематикалы стенде хазырланганды, озган жылда синауланы кезуонде бузукчулыкны юслеринде видеореклау кергозюлгенди. Билим беруу департаментте «исси эмни» телефонлары да ишлейди. Аны сайтында ГИА-ны бардырууну эм аны къурауну юсюнден билдирип басылганды.

ЕГЭ-ни бардыруу дерти кезуунде 23 марта башланганды. Ол кеси да 14 апрелге дерти сюзулганды. Нальчик шахар округла экзамены бардырган пункт 21-нчи номерли орта школну мурдоура орналганды. Синауланы сатылганын кезуонде ГИА-ны шахарны кесинден жалаңда эки окуучу берликди.

Бизни корр.

ЫСПАС Элиме, журтума тансык болсам, «Заманны» окуйума

Къадарым алай болуп, тууганын жеримден узакда, кенге, башха миллети арасында жашуу къурагга тошгеним. Андан бери кеп жыл озган эсе да, къойдан, кеп болганыны бир такылыкка да умтулгоним. Жукълорум, темлерим бла дайым байламлы жоретелей турдум.

Бери келсем, өз тилибизде басылганонга чыгаруу амалы, окуйума. Бютонда «Заман» газетибизге ырмам. Аны да олуп, паркта барып, кеп катында шинтикте олтуруп, ашкымы окусам, улуу зарыккъы табам. Халкыбызны бурунгу жашуу, тохуу, культураси бла шагырай болам.

Андан сора да, «Заманны» хайырында тилими унутмагныма. Ызыма къайсам да, оны кеп номерин бирге эмтеме. Къатлап-къатлап окуп турдум. Элимден, адамларымдан тансыгымны алырга ол улпу себеллик этеди. Кюч сарын аны чыгарып турган журналистлени, редакцияны башха ишлериине да жюрек къаралыкны билдирем.

Мындан арысында да ишлериин ондан да ити этерча алгга АЛА болушун.

ЯКЪУБЛАНЫ (ЧЕРКЕСЛАНЫ) Маулия,
Дагыстан Республикасы.

ЮБИЛЕЙ

Айтхылык дирижёр, фахмулу композитор, огурулу инсан, бизни антлы шүөхубуз

Бүгүнкү Бүгүнкү Хатуевич Темирканова 80 жыл толады. Ол Къабарты-Малкыарны, Кавказны, Россияны да атларын иги бла айтдырган белгилли Темирканованы тукъумларынданды. Борис Хатуевич республиканы Къырал симфония оркестрини художестволу башчысы эм тамата дирижёрду. Композиторланы союзуну председателиди, РФ-ни бла КъМР-ни халкы артистиди, Шимал Кавказ республиканы бир немасында сыйлы атлагъа тийишли болганды. Шүөхүлкүнү ордени эм кеп правительстволу саугаыла ба саугалынганды.

Борис Хатуевич Заригежда Хаути эм Баблина Темирканованы койорлеринде тууганды. Аны атасы республиканы интеллигенциясыны келечиси эди, заманга кере бийик билимли адам. Ол культура министрине куулгунда ишленгенди, отузунчу жылда къуралган педагогика институту (бугагъада Жербеков атлы Къабарты-Малкыар къырал университет) биринчи ректору эди. Уруш жеткенде уа ол партизанлары тизмесине къошулганды. Немислик республиканы оккупациясын этгенлеринде, Темирканову тутуп, илшанганды.

Юй биеси Баблинаны да алай къылар саклаганды, алай, насыйна, адамды арсында улуу хурмет бла айттылар. Жазында келимиз адепти, кесине эс буруну излемген инсанды. Ол кеп сёзлю тоюлду, алай, керек болса, айтмай къырыкъ тоюлду.

Темирканов республикада бирликни, мамырлыкны, миллет эм конфессиялары келишумлюкно саклауда маъналы иш тындырганды. Халклар аралык черек ассоциацияны правленияны келечисине, о черек дуняны биригуне, маданиятты, тилин жазгыруларына, къырралда ол континентде жайылган адыг ата журтуланы миллет анчиклерини бегитуге улуу къыйын салганды.

Солдан оңгата: Хаути Сохроков, Борис Темирканов, Мука Докшоков, Юрий Темирканов эм Заманкалы Борис.

Борис Хатуевич кесине адепти ичюн Къабарты-Малкыарны культура министрине куулгунда ишленген сагынъырга сыйменчюди. Ол республикага къыйын кезуи эди, алай Темирканов къыска заманын ичинде кеп ахшы иш этгенди эм огурулу эм къойганды. Аны себелли койлары юсюнден культура эм искусство урежденилмеде аны жылыу бла айтдылар.

Биз республиканы Композиторларыны союзуну жаратылынганды, аны тохташууна эм айнууна шагъатла болганды. Кеп жылдафн бери аны Борис Хатуевич Темирканов башчылык этеди. Чыгармачылык организационда очетла этген аслам сездере къатышъырга тошганды. Ол не заманда да сейр эм хычууну эди. Биз аны Союзланы Юйюнде Колония залда, «Россия» Концерт залда, Москвада П.И. Чайковский атлы консерваторияда дирижёр пуллада, жер-жерли театрлары сахналарында керебиз. Москвада, Санкт-Петербургда да тукъ-тукъма залланы жыйылгандарына шагъатбы. Республиканы жашаууна, тарыхына сыйлы болган адам аны бла этхемлене къыйлык тоюлду. Биз да къууанганбыз, этхемленгенбиз.

Биогон – РФ-ни МВД-сыны спеластие органада ишленгенли кино

Спеластие органада ишленгенли профессионал байрамлары эмда РФ-ни МВД-сыны Нальчик шахарда Управлениясы къуралганы 94 жыл толыганды. Аны бла байрамлы биз ведомстволу башчысы полковник Гегорган Марат бла ушыкъ бардырганды. Марат Муталифович, сиз иш органада къуллук этгени нечя жыл болады? Нальчик шахарны Управлениясына 1991 жылда келгенме, андан бери торлю-торлю къуллуклада ишлеп, биогонюкде анга таматалыкъ этеме. Право нызамны саклауучу органада къуллук этген 26 жылдык союме.

«Полициячылары усталыклары бузукълукъланы санын азайтыргъа себел болганды»

Жылны да оператив иш бла корешгеними этхемлене айттыргъа союме. Сиз аманлыкъланы тинтенде, ачыкълагъанда къылай мадарла толтурурга кереклисин кимден да иги билесиз дерчады. Ол сынаугузга шах коллегаларыгъыны да ойрете болуусуз? Биогонюкде Управлениида билимни, сайлагъан усталыкъларын билген эм сойген полициячыла ишленгенлери чертирге союме. Ала борчларын бет жарыкълы толтурдыла. Не жукълору барды, алдан бир-бирлерин оператив ишни энчиклерине ойретерге да тошгенди. Энди уа ала да жаш полициячыла билелик этедиле. Телюени араларында да былай байламлыкла къуралгандары артында мағанзалды. Ол билими, сынаулу полициячылары шах зарларга себеллик этеди. Аныс жамауатны къыруулуулгуну, эркинликлерин саклауу жаны бла Жылны алындан бери Нальчик шахарны УМВД-сы оператив иште иги керюмдоло болдурганды...

380 аманлыкъланы ачыкълагъанбыз. Адамны саулугуну билил улуу заран салыу, эор бла ачыны айтыруу дегенча улуу аманлыкъланы барысы да тинтилгенди. Андан сора да, талаулары 83 проценти, тоуананы 55,1 проценти, жылчалыкъланы да 56 проценти ачыкълангандыла.

Адамланы конституциялы эркинликлерин къоруулау жаны бла борчугуну бийик даражада толтургъанбыз, аманлыкълыкъта къыжау иште жетишимдериз кочку. Россияны эмда Къабарты-Малкыарны Иш ишле министрстволарны онуюлары сизни торлю-торлю саугалау бла 60 кере билегилгенди. Ол санда «За заслуги перед Отечеством» орденини 1 эм 2 даражалы майдларлы, «За отвагу», «За отличие в охране общественного порядка», «За доблесть в службе», «За ратную доблесть» майдлары, Сыйлы грамотала, КъМР-ни Башчылыкны Идрарыкълы писмасуны тийишли керегилсин. Биогонюкде да тиримлик тас этгенми. Аны сылтау неведи? Мамга спорт болуша болур. Мен самбодон спортну устанына кандидатма, торлю-торлю эришлеге къатышканма, ол санда бирөөсюрле даражалыла да. Сёз кочюн, 1992 жылда Россияны МВД-сыны Владимирини областыда бла Александров шахар бардырлыгын биринликлеринде кочш майдла къытканма. 1993 жылда уа Битурессей турирде кочночо жерге чыкъганбыз.

Спорт билим алыуга уа чырмаганмынды? 1993 жылда мен Владимирини даражалы СССР-ни МВД-сыны орамуу къуууну хазырлагъан эниш шюбурун право нызамны саклау жаны бла бөлүмюк бошганды. 1997 жылда уа РФ-ни МВД-сыны Санкт-Петербургда академиясыны юрисириджаны бла факультетини, 2014 жылда РФ-ни МВД-сыны башчылык этти жаны бла академиксин тауусканма. Спорт билим алыуга чырмаган угай, болушан этгенди.

Биогонюкде Ич ишле министрство адамланы билдирүүлери артыкъта улуу магына береди. Бу иш УМВД да уа къылай къуралганды?

Ич ишле органада оператив ишни къуралганына багы алай билдирүүлери тинтуу къылай бардырылганы керек бериледи. Аманлыкълары, не заманда этигенче, шортто толу болмагандарына да къраамай, аны олардан ич ишле органада къылай бөлүмюкне да, ол санда УМВД-ны дежурный бөлүмюкне да, билдирге болушукду. Ол санда полицияда кеси келил нечада почта, телефон, факс бла, башха амалла бла да жайырланарга жарайды. Шапта барысы да тинтилгенлери ийндиргенди союме.

Ушыгъыбызны ахырында уа коллегаларымы алгышлы, къуллукъларында жетишмели тежеиме, ала ишни борчларына кертичи болгандары кочюн ырызатылымы билдирме. Ветеранларга да ысат эте, саулык, узакъ өмюр тилейми.

Басмагъа ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлагъанды.

Музыканы кенг къанатларында бийикге учхан

Сабийликте Борис къырандысы Юрий бла бирге Къабарты орамда гиче паркында ингр сайын дуоверы оркестрини концертлери жюрюп турганды. Анда къыл къоубузу Валерий Дашков жашчыкълагъа эс бёлюп, алагъа Нальчикде музыка школга киррге болушанды. Биринчи кере сахнага 1951 жылда Къабарты-Малкыарны къуралганыны 30-жыллык байрамда виолончелист болуп чыкъганды.

Музыка школну бошгандан сора ол Владикавказда искусстволаны училищесинде, ызы бла Саратовда консерваторияда окугъанды. Андан ары Нальчикте къыйтып, симфония оркестрге дирижёрлык этгенди. Студент заманында улуу къылай болушанды. Билими бир да болмагъан болушанды аны. Къабартыла жаш музыканы жолунда биринчи атламырындан окуна фахмулу болганын ачыкълагъанды.

Озган өмюрюню 70-чи жылларында Борис Хатуевич, усталыгын кёпоре, Ленинградда Малый театрда «Жизель», «Баршаны и хулиган» деген балетле, Токюу «Ифигения в Авлиде» операсына, Мичеллини «Человек из Ламаччи» мюзиклине да дирижёрлык этгенди. Усталары жашына анда кыларын ойендиле, алай ол Нальчикте къыйтып, жашуа жолун Музыка театр эм оркестр бла байлагъанды.

Симфония оркестр бла сангъа Борис Хатуевич 1975 жылда белгилли чыгарыла бла чыкъганды: П.И. Чайковскийни 5-чи симфониясы эм С.В. Рахманиновни 2-чи фортепиано бла оркестр концерти бла. Андан ары аны Россияны кеп жерлерине – Арменияга, Украинага, Ленинградга (Санкт-Петербургда), дагында башха шахарларда симфония оркестрине дирижёрлык эте чыкъганды. Кочюн-кочине аны репертуары кенден-кенг бола барганды.

Ол дуня классикине музыка чыгармаларына кеплени тынгылагъанды. Бетовенни, Шостаковични битеу чыгармалары бла шагъыртып, Оркестр алааны сойюп согъанды, тынгылагъанда да толу ырызатыла чыгъа шага залдан. Маэстроу кеп сойлевлери уа Сергей Прокофьевни симфонияларына.

Оркестрде, санасанг, 20-дан башлап 70-ге дерг адам болады. Алары бир жолга салган, кесиге тынгылатхан тын иш тойюлду. Битонда ала барысы да чыгарманы кеслерине ангылагъанларын эсте алсанг, къыйын окунанды. Ол жаны бла дирижёрлык иш устанганды. Болсада музыканы кенг къанатларында бийик уул барганын сезимни сынаган музыкант энциди – оен-мен дегенден узакъды. Жаланда керти фахму чыгармачылык иш бири берге Борис

Хатуевич къырал къуллукуну да толтурганды: озган өмюрюню 80-чи жылларында ол КъМР-ни культура министр болганды, алай оркестрини къоймаганды. Кырал торлегини культурга жетежеги болганын ишлени тынгыла тамамлап, аны өслерге керте башлагъанды.

Аны бир огле ол композиторлык ишин да бардыргъанлай турганды. «Фантазия-экспорт для струнного квартета», «Токката для виолончели с оркестром», «Катричю для симфонического оркестра» дегенча музыка чыгармалары, жыллары да барды. Ол Къайсыкыны «Тау тельсы», З. Тхагизитовну «Лирическая», «Жду тебя», И. Кашежванни «Журвалин след», «Праздничная песня» деген назмуларына салганды мактам. Тазиланы «Вся моя надежда на тебя» деген поэмасына кере уа кантата жазганды.

Фахмудан энич кюшю алган Борис Темирканов, аны къырандысы Юрийча – СССР-ни халкы артисти, торлю-торлю къырал премиялары лауреаты, «За заслуги перед Отечеством» орденини кавалери Санкт-Петербургда къырал филармонияны оркестрини художестволу таматасы, республикабызны этхемлиги болганын оёксюди. Энтта да кеп кино музыка сахнабызны жаргысын.

Аны бир огле ол композиторлык ишин да бардыргъанлай турганды. «Фантазия-экспорт для струнного квартета», «Токката для виолончели с оркестром», «Катричю для симфонического оркестра» дегенча музыка чыгармалары, жыллары да барды. Ол Къайсыкыны «Тау тельсы», З. Тхагизитовну «Лирическая», «Жду тебя», И. Кашежванни «Журвалин след», «Праздничная песня» деген назмуларына салганды мактам. Тазиланы «Вся моя надежда на тебя» деген поэмасына кере уа кантата жазганды.

Фахмулу жаш музактанлы кеп жылланы ичинде ойретен, алыу болушук талпардын ишизге да улуу сыпы эсбур, чыгармачылык бла корешкен жаш тельге энич эсбурчынмызны да черти айтыргъа тийиши керёбиз. Битеу жорелюкде Сиге суулук, къыш, унутарымын, протектериниз эм омыларгыны жашоуна кийриуде хангы чыгармачылык жетишмели текейбиз. Хурмет бла, КъМР-ни Жмауат палатасыны келечилери.

бирлешдиреди андан кюшюллери болгандыны Юйлерини юлгосунда ол шартны ачыкъ керюрге болушукду.

Аны Нельчинни сахнасында эшитилген эсте къылык онылары Моцартны бла Вердини «Реквием» аты дуня классикага кирген музыка чыгармаларыды. Эксини да бизни оркестрибиз сейрилик согъанды. Андан сора да, тынгылачула республиканы композиторлары М. Баюев, Х. Карданов, Дж. Алаев, А. Казанов, В. Молов, А. Дураов, Т. Балева жазган залга кере къуралган концерттери да бек соедиле.

Алары чыгармалары бла оркестрибиз Борис Темирканову дирижёрлугунда Черкесск, Майкоп, Къарачай, Махачкъала, Пятигорск, дагында башха шахарлада да кеп кере болганды. Алайла программала бла ол Москвада Россия, Чайковский атлы концерт залда, композиторланы союзуну Улуу залларында да чыкъганды сахнага.

Белгилли дирижёр илхамы бла тегерегиндегилени итинуирени ёдюргоени балмыды. Алай болмаса, аны жылны ичинде Музыка театрыбызда, оркестрде, Композиторланы союзунда да бийик сыйлы бла ишлемге эри.

Аны бир огле ол композиторлык ишин да бардыргъанлай турганды. «Фантазия-экспорт для струнного квартета», «Токката для виолончели с оркестром», «Катричю для симфонического оркестра» дегенча музыка чыгармалары, жыллары да барды. Ол Къайсыкыны «Тау тельсы», З. Тхагизитовну «Лирическая», «Жду тебя», И. Кашежванни «Журвалин след», «Праздничная песня» деген назмуларына салганды мактам. Тазиланы «Вся моя надежда на тебя» деген поэмасына кере уа кантата жазганды.

Фахмулу композитор, белгилли жмауат къуллукуну, чытыш хунири болган инсан, Сиз бирөөсюрле ишленгенлери оркестрде, симфония оркестр хурметте тийиш болгонсыз, бек башы уа – республикада эм къыралда жашаулары кери соймекликлерин тапхосиз. Сизни тир эм жетишими ишиз, миллет эда та журту музыканы ошты телерини, тарых, тын къый-матларыбызны саклауда башламчылыгымыз Къабарты-Малкыарны, Россияны да маданият, жмауат жашууларында мағаналы мады. Ата журтулу музыкагъа Сиз салган къыйын багысы уллуду. Миллет макхамы жарыкъ эм кочло пролагандачысы, Сизни аламет ортук хунирлениги бла сакна сойдрологогоз бардыла. Художестволу жаны бла айырмалы кеп къораморлыгы, согулган чыгарманы мағанасын ачыкълай билююгюз Къабарты-Малкыарны къырал филармониясыны Сиз башчылык этген симфония оркестрини кон-

Мусукаланы Сакинат.

Жорекледе терен ыз къойганды

Андаланы Мухажирни жашы Орусбий бизни миллетибиз да, башхада да сойген, хурмет этген инсанды. Ол республиканы ортология мурдорун салганадады биринди. Сангъарулагъа болушлагъан докторну, тынгылы усталыгындан сора да, халал жореге бар эди. Бийик медицина билим алгандан сора Къашхатауда район болничада, ызы бла Нальчикде республикалы болничада сурдолог болуп ишленгенди, медицина колледжини студентлери да окушганды.

Жашауларында КъМР-ни саулык саклау министрине орунбасарды. Кандидат диссертациясы къоруулагъандан сора аны Москвада къыргызна сора болганды. Алай атасы башха ону этеди: тузган жерине къайтыргъа. Шендо ол онуну туге санайды, таулары, жууукъланы, телгени кермей жашаилмалыгын чертеди. Хар жайдан Орусбий таулада солуу лагерлерге ишлей эди, эки жашын да ады атты. Аны кочюн ала да таулары уста билдире эми соедиле.

Орусбий жалаанда иги ата, врач, устоз тойул эди. Аны халкыны тарыхына сейри улуул эди. Ол кесини тукумуун юсюнден «Род Асановых. Мы все из Мухлола-деген ат бла китап жазганды. Таматаландан соруп, кеп зат билгенди, аслам сурат да жазганды.

Асананы биогонюкде врачлары, усталары, жырчылары, артикторлары эм кеп башха устакъларду урунган адамлары барды. Орусбий тукумун, элин бек сойгенди. Аны эгечи Наифхан эсгереди: «Бизни юйорюбюзде сабилек кеп эди, аны не заманда да ол айырмалы болганды. Эсимдеди, кёчгөнчюмюкден кайтханыбызда, бир къысчыкыны анасы бедеди да, сабий токтауза жуклап, жакындан токтолоп, кесин черекте атама деп, суу боюна барганында, къыранашым, къолундан тутуп, артка къайтаргъан эди аны. Сейир тойюмюкю, улпайган адамла угъай, шюкю эслеген эди аны халин, ёлмонден да къырханды эди. Къысчыкы болничада багылганындан сора сау болады, арта врачю окуш, ишлеп, келгеле жашаулагъанды. Орусбийни таза жореге келгеле жашаула ачканды».

бюв Кикоты: «Бек тизигини, аруу адам болуучу эди. Жан къатыры» - окугъан, алай студенте сорган бир затты билмей къалса, бизге келип, соругуа жууап кизерте ойлагъанды» дегенди. КъМР-ни сыйлы устазы Валия Критская уа биогон-бюгне да аны юйорюне алгыш этип жашайды: «Орусбий Мухажирючю адмалланы къыйынлыкъларына ёдюрорте, аруу ызга-къылыкъларга койретирте, билимин берирге соуды. Бал батманла да къурарга деп тура эди. Алай къадман бир инсан да къутулмайды. Аруу, замансыз жашаудан келтени жууукъланы-тегилени, битеу халкыбызны да жарышканды.

Жаштарды Ахмат, Алим да тынгылы ишледе токташындайла. Суу болса эди огурулу аплары, биогонюкде беш туугунуна къуаныкъ эди. Болмады ол къуан жашаудуна. Алай аны насиплы эди деге да жарайды: аны жашаудна чексиз сойген халкы, Мухол эни, тукуму, юйорю, иши бар эдиле. Дунягъа таса ниети, саулууга болушурга сойгени уа бай башлыгы болганды.

Бизни республикада миллетлени кеп келечилери бир кюйик жашаулык этедиле Асанлары Орусбийни адамлыгына. Ол тойюмюкю жашууну мағанасы – огурулу ыз къойган жорекледе? Шилген итиг артка къайтады: «Юйорю, юйорюне, жашларына, тудукъларына, сойген Мухолуна, халкыбызга да. БАЙСЫЛАНЫ Марзипат.

Жаштарды Ахмат, Алим да тынгылы ишледе токташындайла. Суу болса эди огурулу аплары, биогонюкде беш туугунуна къуаныкъ эди. Болмады ол къуан жашаудуна. Алай аны насиплы эди деге да жарайды: аны жашаудна чексиз сойген халкы, Мухол эни, тукуму, юйорю, иши бар эдиле. Дунягъа таса ниети, саулууга болушурга сойгени уа бай башлыгы болганды.

Конкурс

Билим даражаларын баямладыла

Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясыны билим берүү департаменти школчуланы араларында географиядан «Терра Нова» деген конкурсу жыл сайын бардырады. Аны башламчылары - сатынылган управленинми башчысыны кзулугуун толтурган Жираслан Кагазев бля мында бёлюнню таматасы Тегуулуны Аслан окуучулуны бу предмете сейрлерин ёсдорюр, аланы чыгармачы хунерликлерин ачыклар эмда жамауат иште кыатышырга кёллендири мурат бля кырагандыла быллай эришуулени.

Былтур 14-чю номерли гимназия айырмалы болганы себепли быйыл кыонакбайлыккны да ол этгенди. Жоруккылага көре, конкурсантла тыш кыралны тиллинде жыр, наму айтырга, миллет тепсеу көргюзторге, аны киймин кире, адетин, төресин юлгоге келтирирге керек эдиле. Алага видео-материалланы хайрыларнырга да эркин этигенди.

Кытай, англиз, арап, грек, чек, немис, француз, япон, испан, италиялы тилдеде назмула, жырла айтхандыла, теспегендиле. Кысыхасы, жюриге сайлау этерге бек кыйын эди, болсада ол кесини онууну чыгарганды: 1-чи жерни 14-чю номерли гимназияны командасы алганды. 25-чи номерли орта школ а экинчи болганды. Ючюнчю жерге уз 4-чю, 7-чи, 17-чи номерли орта окуу юйле тийишли болгандыла. Гран-при а 1-чи номерли школга эмда 2-чи номерли лицейге жетгенди. Алчы командаланы бары да билим берүү департаменти сыйлы грамоталары бля саузылангандыла.

М. АДИЛОВА.
Суратла авторнудула.

АКЦИЯ

Табийгъат бля шуёхлукда жашарча

Экологияны жылына атап, Табийгъат байлыкыла эм экология министрствосу бийик эм энци окуу юйледе, школлада, сабий садлада да тюрлю-тюрлю тубеишуле, байрамла кырайды. Кёл болмай а Нальчикде Тарчоков орамда 63-чю номерли садикде «Биз кыдурет бля шуёхлукда жашайбыз» деген ат бля ултунрич болганды. Балаланы башда айтылган ведомствону башчысыны орунбасары Олег Коновалов, КъМР-ни Уруну, иш бля жалчуты эм социал кыруулу министрствосуна бёлюкюню таматасы Асият

кёргозтгендиле. Экологияга хата салмазга ант этгендиле. Жаныуарыкыланы, чыгыкыланы сифатларына кирген кызычкыла бля жашчыкыла табийгъат кирлендирисе, жаны болган хар кимни, затны да жашауу бузулугуну юсюндөн хапарлагандыла. Ахырында ала кыонаккылага гитче кружакчылада таза суу келтирип ичиргендиле. Устазлары берген соруулага тынгылы жуап этгендери ючюн а министри орунбасары Олег Коновалов, КъМР-ни Уруну, иш бля жалчуты эм социал кыруулу министрствосуна бёлюкюню таматасы Асият

Балачыкылага, алачы агааналарына да ырызлыгыны сабий садны директору Римма Жамборова да билдиргенди. Улуу экранда табийгъатны кирлендири кыалай хатыга кел-

тиргенни юсюндөн суратла, документи фильм да кёргозтгендиле. ДАЛХАЛЛАНЫ Марзиев.
Суратла автор алганды.

Билдири

Малкър кырал драма театр сайлаулага чакырады

Кзуилиланы Къойсыны атлы Малкър кырал драма театр КъМР-ни Культура министрствосуну себеплиги бля 2017 жылны 9 апрелинде 15:00 сагатада Кырал концерт залда фахмулу жаш адамланы кастингин бардырады. Сайлау урумладан ётгендени, Б. Щепкин

атлы театр институтха кирип, окууларын целевой халда бардырырга онгларты боллукды. Соруулары болганыла бу телефон номерге сёлөшсинле: 8-963-281-21-45; 8-928-694-48-18.

Редакцияга письмо

«Аны дерслеринде бусагъатда да сёйюк олтурлук эдим»

«Заман» газетге окуучуларыбыздан келген пистмолада бирле басмаланган статьяны окугъандан сора оюмларын жазадыла, башхала кемчиликкени туура этерге сюедиле, ючюнчюлеры да ахшы бля атларын айтыргъан бир жерликлерини нолсеринден билдирибизни тилейдиле. Ма бу конюде Нийкой элден Жолабаны Сакинат аны окутхан устаны улуу хурмет бля сагынады.

«Аны дерслеринде бусагъатда да сёйюк олтурлук эдим» деген аны намысы-сыйы бля жоротгенди. «Урунуу ветераны» майдал бля, дагыда кёл даражалы грамотала бля да саузыланганды. Аны юй бийеси Дуеаланы Ахматны кызы Фатимат да, жыл саны жетгенде да, жашау-турмуш тирилиги бля кёл жаш адамлага юлго болгъанлыгы тудрады. Ала бирге эки сабий ёсдоргендиле, алага бийик билим алдыргъандыла. Тудуккылары да кими алтын майдал бля школну, кими кызыл диплом бля университетни бошап, юрист, врач, устаз, товаревд болуп, уруунда жетишмилери бля таматаланы кыуандырадыла.

Адамны жашауунда эсинден кетмеген кёл затпа бардыла: анасы, атасы, юйюрю... Ма устаз да аладан бириди, - деп жазады Сакинат. - Улбашланы Доммайны жашы Мусос кёлпеге билимге эшик ачханды. Хар инсанни адамлыгы бляшхача, устаны да кесини бир кылыгыга, энцилиги болды. Мусос Доммаевичини улугула, гитчеге да кёрюнген, бир терен, ким да сейрсинген, кыарулу ич дуниясы бар эди. Кайсы бирибиз да анга ушарга, кёл билриге итине эдик. Ол окутхан жылла, бир тамаша туручка, бизни эсибизде алай кылыгандыла. Устаны соймосенг, дерсин да жаратмайса. Аны уа дерслери айырмалы эдиле. Школчулары олимпиадала хорлап тургъандыла. Аны

сокталарындан математика факультетге киргенлени санап чыгарга уа заман керек болгъарыда. Ол окутханлары араларында халкыбызга белгили Бечелланы Илиясны, Геляхланы Абдуллаханы, Созаиланы Илиясны, Кючюккыны Людмиланы айтсак да тамам сунама. Аны дерсинде энтта бек сёйюк олтурлук эдим. Ол анга сейрсиндире, тошондюре да биле эди. Ангыламаганга он керек кыатлап кыайтырга эринмегенди, - дейди аны окуучусу Кыудайланы Шамил белгили хирург, республикалы болничаны баш врачаны орунбасары. «Дерге тежеги болмагъан учура затха эсибизни ёлбюп, заманы кыризматганды. Кёзбауу болмагъан, тюз адам эди. Школчулары олимпиадала хорлап тургъандыла. Аны

кыаты болганды» - дейди ол окутхан Тапласханланы Мариям. Мусос Доммаевич кёл жылланы Яныкойну ингриги школуну директору болуп да тургъанды. Бир ишден кыачмагъанды. Каменкада колонияда тутмакыла да окутханды. Аны ишчи стажы элли жыл эди. Ол «Къабаты-Малкър Республиканы сыйлы устаны» деген атны намысы-сыйы бля жоротгенди. «Урунуу ветераны» майдал бля, дагыда кёл даражалы грамотала бля да саузыланганды. Аны юй бийеси Дуеаланы Ахматны кызы Фатимат да, жыл саны жетгенде да, жашау-турмуш тирилиги бля кёл жаш адамлага юлго болгъанлыгы тудрады. Ала бирге эки сабий ёсдоргендиле, алага бийик билим алдыргъандыла. Тудуккылары да кими алтын майдал бля школну, кими кызыл диплом бля университетни бошап, юрист, врач, устаз, товаревд болуп, уруунда жетишмилери бля таматаланы кыуандырадыла. Жашауда бир кыяматны, юлголю адамга тубебенг, аны хатарын кыуанчы, кимле да айтырга сюесе. Улбашланы Мусос ма алапладанды - керти инсан, огурлу адам, чынты профессионал. Басмага ХОЛАЛАНЫ Марзиев хазыргъанды.

Кёрмюч

Бу конюде Миллет музейде «Насекомые КБР» деген ат бля кёрмюк ачылганды. Ол а жангы абданлагъа угуй, школчулага да тамаша болганын белгилерчады. Быллай проект республикабызда биринчи керек кыралганды. Бу ишин КъМКУУ-ну химия-биология кафедрасыны доценти Сергей Геннадьевич Козимовны жарашдыргъанды. Анда кырууда КъМР-де угуй, Шимал Кавказда тубеген тюрлю-тюр-

Суратлада - тюрлю-тюрлю кыурт-кыумурсхала

лю кыурт-кыумурсхаланы да кёргое боллукды. Ол санда чибинлени, кыамыжакыла тюрлюлер, кёзге хазна кёрюмген гитче кыуртланы суратлары, залны бирси жангында аланы макетлери да бар эди. Кёрмючде хар сейир суратла алдыргъанын да бар эди. Кёрмючде хар хал адамга да тегерегибизде кыалай сейир затпа жашагъанын билдирди ючюн кыурагъанын чертгенди. Кёрмюч керти да магъаналыды. Биз ол жангына артык

затпаны иги кесекден бери кылыдыргъанын билдиргенди. Ишини юсю бля республикада, андан тышына да, экспедицияла бля бара туручка тышгенин сагынын, кёл сейир суратла алдыргъанын да бар эди. Кёрмючде хар хал адамга да тегерегибизде кыалай сейир затпа жашагъанын билдирди ючюн кыурагъанын чертгенди. Кёрмюч керти да магъаналыды. Биз ол жангына артык

улуу эс бурмагъанлыкыга, экологиябиз кыалай бай болганын кёргозтеди. Быллай гитче затчыкыланы барысын да эслеп, суратла алган а кыйын ишди, - дегенди культура министри орунбасары Рита Таова. Жыйылыуга келгенлени хар бири да жыйымдыккыны тамашалыгын белгилегендиле. Дунияда хар неги да кесини энци жери болгъанын, не гитчик болса да, ол кыдуретде кесича улуу магъана тутхандыла. Кёрмюч айны ахырына дерти барлыкыды. ТЕМУКУЛАНЫ Амина.

ФУТБОЛ

Тюнгюлюрге алыкыа эрттеди

Мартны ахырында футболдан республиканы тюрели чемпионаты башланганды. Анга онапты команда кыатышды. Аладан ючюсю быйыл жангы кыошулгъанладыла. Ол себепден аслам эс алага берилдик. Эм уллу соруу - аланы ючюлери неге жетердик? Биринчи турда, жарсыуга, анга жууап табылмганды. Башха тюрлю болса да, сейир эди. Юч команда да кыаршчыларыны майданларында

былтыргы чемпионатны лидерлери бля тобшогендиле. Озган жыл ючюнчю жери алган «Тэрч» - «Псыкодну» 1:0 эсеп бля хорлапганды. Экинчи жерни алган «Союз» а «Жулдуз» 8:1 эсеп бля кыытханды. Республиканы былтыргы чемпиону «Автозачасть» 12:0 эсеп бля «Кыундетейге» аз окуына амал бермегенди. Алай бля, жангы кыошулгъан командада юл матчны да 21:1 битеу бирге эсеп бля хорлатхандыла. Болсада кёл

жуарга алыкыа эрттеди. 1-чи турну эсеплери: «ЛогоВаз» - «Псыгансу» - 4:2 «Баксан» - «Велес-СДИУС-ШОР» - 1:4 «Тэрч» - «Псыкод» - 1:0 «Нарт» - «Атажукинский» - 1:1 «Родник» - «Керт 2» - 1:1 «Союз» - «Жулдуз» - 8:1 «Автозачасть» - «Кыундетей» - 12:0 «Бедик» - «Горис-179 Прокладный» - 5:0 Виктор ШЕКЕМОВ.

УЧРЕДИТЕЛЯЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ Ж.Ж.</p> <p>РЕДАКЦИЯ: ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары) ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары) ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретары) МОКЪЛАНЫ Зуура (социал ишле бёлюнню таматасы) ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика жашау бёлюнню таматасы)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редактору примашай - 42-63-01. Баш редактору орунбасары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корректор - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ Б.Б. ПОМ. ЛЕРИ: Политика эм право - 42-24-02, 42-67-68. Экономика - 42-66-73. Кулчура - 42-66-76. Социал ишле - 42-75-82, 40-59-18. Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бля билимныкыла жорютеу эм жалылуу - 42-37-94. Энци корреспонент - 42-68-72, Тизмачыла - 40-28-97. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бля кыатгы жорютемейни. Кёл жазмадагы редакция этилмейши эм ала артка кыайтырмайдыла.</p> <p>Газетде басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бля келешимге боллукду. Алада айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юсюнди законуна тийишлиликке материалланы авторлары келери жууаплыдыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 газет тизгинден (машина бля жазылган 5-6 бет) кетию алмайды.</p> <p>Газет Басманы эм асламы информацияны эркинликкерини кыруулу жаны бля Кыабарты-Малкър регион интелекцида 2016 жылда 19 декабрьде регистраци этигенди.</p> <p>Регистрация номер - ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532</p>	<p>Газетти басмагы КъМР-ни Басма эмда асламы коммуникацияла жаны бля кырал комитетини компьютер службаасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООО-ну тинюграфиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекет, 33</p> <p>Газеттин ислерине тапдыру ючюн КъМР-ни почта сызыны федеральный Управленисы жууаплыды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10</p> <p>Газеттин роинишча сыгы ючюн КъМР-ни «Республика» акционер обществосу жууаплыды. Телефон: 42-49-34</p>	<p>Номерге графике керек 19:00 сагатада кёл салынады. 20:00 сагатада кёл салынганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГЪАНЫ: Муссуваланы Сакинат - джурналист редактор; Керчиууланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары; Зезуланы Лида - (1, 2-чи бетле); Сейлааны Валентина - (3,4-чю бетле) - корректорла. Тиражи 2100 экз. Заказ № 412 Багытасы 10 сомду.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ НЕДАТЪЛЫН АДРЕСИ:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекет, 5. электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
--	--	---	---	---